

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی عبدالرحمن
صوفی رازی

به نام خداوند جان و خرد
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
موسسه آموزش عالی عبدالرحمن صوفی رازی

شماره ۲- اسفند ۱۳۸۶

صوفی

ماهنامه خبری

یا مقلب القلوب والابصار، یا مدبر اللیل و النهار، یا محول
الحول و الاحوال، حول حالنا الی احسن الحال

به اجرای مراسم خاص خویش می پرداختند «نوروز عامه» و از روز ششم به بعد را «نوروز خاصه» می گفتند اما از این میان آنچه نمود دارد روز ششم فروردین است که در متون کهن پهلوی و آیین های باستان آن را «خرداد روز» یعنی روز امید می نامیدند و رویدادهای بسیاری نیز بدان نسبت داده اند از قبیل: پیدایش کیومرث و هوشنگ، تیر اندازی آرش شیوا تیر و..... نکته مهم دیگر در این آیین ها و جشن ها آتش افروختن در شب نوروز بوده است که بر بام خانه ها می افروختند و این رسم در بسیاری از نواحی ایران همچنان اجرا می شود که یادگار ارج و قرب آتش در بین ایرانیان است. مطلب مهم دیگر درباره «نوروز» چیدن سفره هفت سین است که از آیین های قدیم نوروزی به شمار می رود اما دلیل قطعی و روشنی برای آن نیست. از دلایل آن می توان به تقدس و قابل احترام بودن عدد ۷ در بین ایرانیان باستان اشاره کرد و در آیین های زرتشتی، اهمیت عدد ۷ را کاملاً می توان مشاهده نمود: بر سر سفره نوروزی ۷ نوع گیاه و سبزه، ۷ نوع شربنی و ۷ نوع میوه می گذاشتند که تداعی کننده تقدس عدد ۲۱ است که شاید یادگار ۲۱ کتاب اوستا است. موضوع دیگری که در مورد نوروز و آیین های آن می توان نام برد «سیزده بدر» است در مورد دیرینگی این آیین گروهی معتقدند که تمام عمر این سنت دو قرن بیشتر نیست اما شواهد و اسناد دیگری وجود دارد که آیین های سال نو در سومر با نام «زگموگ» و در بابل با نام «اکتیو» دوازده روز طول می کشید و در روز سیزدهم جشنی در آغوش طبیعت ترتیب می داده اند. درباره نحس بودن عدد سیزده اینگونه به نظر می رسد که نحس بودن عدد سیزده ربطی با فرهنگ اصیل ایرانی نداشته و متعلق به جوامع غربی و اروپایی می باشد که پس از آشنایی و گسترش روابط ایرانیان با اروپاییان از عصر صفوی به بعد به جامعه و فرهنگ ایرانی راه یافته باشد و انتخاب عدد سیزده در گاهشماری ایرانی از آن ایزد «تیشتر» که ایزد آورنده باران و سال خوب و با نعمت است می باشد.

نویسنده: آقای امیر حسین آریان عضو هیأت علمی

«نوروز» واژه ای است که بر جشن آغاز سال پارسی اطلاق می گردد، جشن ها و آیین های بسیار کهن ایرانیان باستان است که به قدمت شش هزار ساله آن اشاره هایی رفته است. خاقانی درباره دیرینگی این جشن اینگونه سروده:

بل شش هزار سال زمان داشت رنگ عید

تا رنگ یافت گوهر ذات مطهرش

با اینکه نوروز از آیین های کهن ایران است اما در کتاب «اوستا» که کهن ترین سند تاریخ و فرهنگ ایرانیان به شمار می رود، از نوروز نام و سخنی نیست و اشاره ای بدان نشده است ولی در برخی از کتاب های دینی که پیوند عمیق با دین زرتشتی دارند مثل «بند هش» از نوروز و مراسم ایرانیان باستان سخن رفته است. ابوریحان بیرونی در تعریف و وجه تسمیه نوروز آورده است: «نخستین روز است از فروردین ماه و بدین جهت نوروز نام گرفته که آغاز سال نو است و تا پنج روز پس از آن جشن ها بر پا می گردد و روز ششم فروردین را «نوروز بزرگ» و یا «جشن بزرگ» گویند زیرا که خسروان در آن پنج روز به حقوق اطرافیان و مردم رسیدگی می کردند. به استناد آثار مکتوب پس از اسلام می توان نتیجه گرفت که جشن نوروز یکی از ابداعات و بنیان نهاده های جمشید است تا جایی که وی «تخت جمشید» را برای برگزاری جشن های نوروزی و آیین های مذهبی ساخت. از آیین های نوروزی و برگزاری جشن های اصیل در روزگار ساسانیان اطلاعات گرانمایی بر جای مانده است و شاید دلیل آن، تغییراتی باشد که در اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران و ایرانیان رخ داد، در روزگار ساسانیان رسم بر این بود که شب نوروز آتش برمی افروختند، آنچه از نوشته ها و اسناد استنباط می شود این است که در دو قرن اول بعد از اسلام به نوروز چندان توجهی نمی شد ولی بعدها خلفای اموی برای افزودن در آمد خود، هدایای نوروز می گرفتند و خلفای بنی امیه هدیه در عید نوروز را بر مردم تحمیل می کردند تا اینکه در زمان معاویه تعداد آن به پنج تا ده میلیون درم بالغ می شد. آنچه از آثار کهن بر می آید این است که پنج روز اول سال را که جنبه همگانی داشته و عموم مردم در آن روز

همایش فیزیک و تجربه در تاریخ ۱۵ و ۱۶ اسفند ماه در

مؤسسه عبدالرحمن صوفی رازی برگزار شد :

مصاحبه با دبیر کمیته اجرایی همایش جناب آقای عبدالحسن بصیره
(عضو هیأت علمی گروه فیزیک وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)

هدف شما از برگزاری همایش فیزیک و تجربه چیست؟

همایش فیزیک و تجربه با هدف آشنایی عموم مردم، دانشجویان، متخصصین و دانش آموزان با دانش فیزیک و خصوصاً ارتباط بین فیزیک و تجربه با زندگی روزمره و توجه باین مسئله که با علم فیزیک می توان با بسیاری از پدیده های اطراف خود آشنا شد و ارتباط دوستانه ای با این پدیده ها برقرار کرد، در این همایش ابزار آزمایشگاهی بسیار ساده ای در معرض عموم بویژه دانش آموزان قرار می گیرد که از نزدیک با کار کردن با ابزار آزمایشگاهی آشنا شوند.

لطف کنید بفرمایید همایش فیزیک و تجربه در چه تاریخی برگزار

شد و برنامه اجرایی این همایش چیست؟

همایش فیزیک و تجربه در تاریخ ۱۵ و ۱۶ اسفند ماه در سالن آمفی تئاتر مؤسسه آموزش عالی عبدالرحمن صوفی رازی برگزار شد و این همایش از دو قسمت تشکیل شده است که قسمت اول این همایش شامل مراسم افتتاحیه و سخنرانی های علمی است. قسمت دوم نیز شامل نمایشگاه آزمایش های فیزیک می باشد. این همایش با قرائت کلام الله مجید و سرود جمهوری اسلامی شروع شد، جناب آقای دکتر یوسف ثبوتی اولین سخنران این همایش و جناب آقای دکتر سعد اله نصیری، آقای اسفندیار معتمدی و آقای سعید سبحانی سخنران های بعدی این همایش بودند. عناوین سخنرانی های علمی این همایش در مورد اندازه گیری در فیزیک، تاریخچه آزمایشگاه های فیزیک در ایران و فیزیک و زندگی می باشد. سخنرانان این همایش از افراد شناخته شده و صاحب تجربه در رشته فیزیک می باشند. آقای دکتر سعد اله نصیری دارای کرسی استاد تمام در دانشگاه زنجان و مدیر کمیته مکان یابی رصد خانه ملی ایران هستند. جناب آقای اسفندیار معتمدی مؤلف کتابهای درسی، عضو شورای تألیف کتب درسی و رئیس اتحادیه انجمن های علمی آموزشی معلمان فیزیک کشور و جناب آقای سید سعید سبحانی از دبیران فیزیک استان فارس و عضو هیأت مدیره اتحادیه انجمن های علمی معلمان فیزیک ایران هستند و ایشان تجربه فراوانی در ساخت وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی فیزیک دارند و بیش از ۲۰۰ آزمایش فیزیک را طراحی و ساخته اند که در این همایش تعدادی از این آزمایش ها را در معرض دید عموم قرار دادند.

ویژگی و شاخصه مهم این همایش نسبت به همایش های دیگر

چیست؟ بازدید کنندگان عزیز در این همایش با تابلویی مواجه

می شوند که روی آن نوشته شده « **لطفاً دست نزنید** »

مؤسسه آموزش عالی غیر انتفاعی - غیردولتی عبدالرحمن صوفی رازی بر اساس مجوز شماره ۵۰۳۹/۲۲ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۰ شورای آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت آموزشی، پژوهشی و فرهنگی خود را آغاز کرده است. این مؤسسه از فضاهای اداری، مالی و آموزشی تشکیل شده است که فضای آموزشی آن شامل بخش معاونت آموزشی، امور آموزشی، سایت کامپیوتر، امور دانشجویی، کتابخانه و فضای کلاس ها می باشد.

مسئولیت معاونت آموزشی و دانشجویی مؤسسه آموزش عالی عبدالرحمن صوفی رازی برعهده جناب آقای عبدالحسن بصیره (عضو هیأت علمی گروه فیزیک وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) است در این بخش کارهای آموزشی تمام رشته های مؤسسه از جمله برنامه ریزی و زمانبندی واحدهای درسی ارائه شده در نیمسال تحصیلی، برنامه ریزی زمان امتحانات پایان ترم هر نیمسال تحصیلی، رسیدگی به امور ثبت نام، راهنمایی و مشاوره دانشجویان در مورد مشکلات آموزشی، نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات آموزشی و مسئولیت برگزاری دروس با کیفیت و کمیت مناسب آموزشی انجام می شود. یکی از واحدهای زیرمجموعه قسمت معاونت آموزشی سایت رایانه و نرم افزار آموزشی می باشد. مسئول این واحد جناب آقای حسین صادقی می باشند. فعالیت های این واحد عبارتند از: مدیریت نرم افزار آموزشی سما، تکمیل اطلاعات دروس، نمرات و مشخصات دانشجویان، به روز نمودن و تکمیل اطلاعات سایت www.sufi.ac.ir بر عهده این واحد می باشد. سرکار خانم صمصامی مسئول امور دانشجویی و سرکار خانم خان احمدلو مسئولیت واحد حین تحصیل دانشجویان، زیر نظر معاونت آموزشی و دانشجویی را برعهده دارند. این واحد مسئولیت ثبت نمرات دانشجویان در نرم افزار آموزشی، ثبت نام دانشجویان متقاضی وام دانشجویی، تهیه پرونده های آموزشی دانشجویان و انجام کلیه مکاتبات مربوطه را بر عهده دارند. واحد روابط عمومی و کتابخانه توسط سرکار خانم نعمتی اداره می شود. خریداری، آماده سازی کتاب ها، نشریه، منابع سمعی و بصری، مجموعه سازی و فهرست نویسی، انتشار خبرنامه صوفی رازی در این واحد انجام می شود. فضای کتابخانه از قسمت قفسه کتاب ها و قفسه نشریات، بخش امانت دهی، سالن مطالعه خواهران و سالن مطالعه برادران تشکیل شده است.

مدیریت مالی و اداری مؤسسه آموزش عالی توسط جناب آقای حسین زینالی اداره می شود. کلیه امور مالی و اداری مؤسسه شامل دریافت شهریه دانشجویان، مدیریت خرید تجهیزات مورد نیاز، تهیه پیلان مالی سالانه در این واحد انجام می شود.

<http://www.mefa.gov.ir>

سایت امور اقتصادی و دارایی، اطلاعاتی راجع به امور اقتصادی و دارایی استان ها و پروژه های تحقیقاتی، معرفی وزارت خانه ها و غیره را ارائه می دهد.

<http://www.Cbi.ir>

سایت بانک مرکزی ایران، اطلاعاتی درباره بانک مرکزی، خبرها و رویدادها، سیاست پولی و بسیاری اطلاعات جامع و کامل دیگری را در اختیار کاربران می گذارد.

<http://daneshnameh.roshd.ir>

این سایت حاوی اطلاعاتی درباره علوم اجتماعی، موضوعات مختلف و نظریه ها در علوم اجتماعی می باشد.

www.mardomshanas.blogfa.com:

سایت پژوهشکده مردم شناسی، اطلاعاتی راجع به معرفی و نقد کتاب، همایش های پژوهشی، کنفرانس ها ارائه می دهد.

مقاله

نوروز باستانی :

به کورش به آرش به جمشید قسم که ایران همی قلب و خون من است برآمد باد صبح و بوی نوروز مبارک بادت این سال و همه سال
به نقش و نگار تخت جمشید قسم گرفته ز جان از وجود من است به کام دوستان و بخت پیروز مبارک بادت این روز و همه روز

جشنهای آیینی عموماً مناسبت ها و خصلت های ویژه ای دارند که در میان اکثر اقوام مشترک است، مهمترین ویژگی های جشن یا عید ریشه های مذهبی و اساطیری آن است که به آن هاله ای از تقدیس می بخشد. واژه جشن از ریشه yaz به معنی نیایش و پرستش است و جشن نوروز نیایش در روز نو است، در ایران علاوه بر جشنهای دینی و مذهبی مثل عید قربان، عید فطر، عید مبعث و جشنهای باستانی و اسطوره ای مثل نوروز وجود دارد که از دوران کهن به یادگار مانده است، آیین نوروز به ایران باستان باز می گردد، یعنی

آیا این همایش در سالهای آتی ادامه خواهد داشت؟

این همایش فعلاً در سطح استانی برگزار می شود ان شاء الله در آینده تلاش خواهیم کرد که همایش هایی فراتر از استان و در سطح کشوری برگزار کنیم.

معرفی رشته ها

رشته کارشناسی علوم اجتماعی گرایش پژوهشگری :

دوره کارشناسی علوم اجتماعی شامل شش گرایش می باشد. گرایش های ششگانه دوره کارشناسی علوم اجتماعی شامل: ۱- پژوهشگری ۲- ارتباطات اجتماعی ۳- برنامه ریزی اجتماعی ۴- تعاون و رفاه اجتماعی ۵- خدمات اجتماعی ۶- دبیری علوم اجتماعی می باشد. پژوهشگری یکی از گرایش های دوره کارشناسی علوم اجتماعی است که، موضوعات پدیده های اجتماعی، نظریه های جامعه شناسی، روش تحقیق علمی و نظری، زبان تخصصی، حوزه های جامعه شناسی که شامل حوزه های جامعه شناسی ایران، آلمان، فرانسه، انگلیس و غیره، نظریات مردم شناسی، مبانی و تحلیل جمعیت شناسی، جامعه شناسی روستایی، شهری، صنعتی، کار و شغل، مردم شناسی فرهنگی و اجتماعی را شامل می شود. صاحب نظران و دانشجویان رشته پژوهشگری تحقیقات خود را از طریق مشاهده میدانی، مصاحبه، پرسشنامه و منو گرافی (تک نگاری) به صورت عملی انجام می دهند. و در تحقیقات و پژوهش های آماری از رایانه، (Statistical Packege for the Social: SPSS) Sciences) استفاده می کنند. دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اجتماعی شامل گرایش های پژوهشگری، ارتباطات اجتماعی، برنامه ریزی و رفاه اجتماعی، مطالعات زنان، جامعه شناسی توسعه، جمعیت شناسی، انسان شناسی، جامعه شناسی می باشد. دوره دکترای علوم اجتماعی در ایران شامل گرایش: پژوهش علوم اجتماعی، مسائل اجتماعی، تغییرات اجتماعی، جامعه شناسی توسعه، جمعیت شناسی است. اساتید مشهور و صاحب تجربه در رشته جامعه شناسی، آقای دکتر غلامحسین صدیقی از بنیانگذاران رشته جامعه شناسی در ایران، آقای دکتر باقر پرهام پژوهشگر، محقق و جامعه شناس و عضو هیأت علمی دانشگاه تهران ، آقای دکتر امیر حسین آریان پور عضو هیات علمی دانشگاه تهران و آقای دکتر فرامرز رفیع پور محقق و پژوهشگر، جامعه شناس عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی را می توان نام برد. دانشجویان دوره کارشناسی علوم اجتماعی گرایش پژوهشگری جمعاً باید ۱۳۵ واحد درس در دوره کارشناسی بگذرانند که ۲۱ واحد درس عمومی، ۳۹ واحد درس پایه، ۲۱ واحد درس اصلی، ۳۴ واحد تخصصی، ۱۶ واحد اختیاری و ۴ واحد پایان نامه میباشد. دانشجویان رشته علوم اجتماعی گرایش پژوهشگری و علاقه مندان این رشته می توانند برای داشتن اطلاعات بیشتر به سایت www.sufi.ac.ir مراجعه نمایند.

حتی قبل از زرتشت و بابلیان، بهار و سال نو را جشن می گرفتند و صورت قدیمی آن تقریباً به حدود سال ۲۳۴۰ قبل از میلاد مسیح باز می گردد، در کتیبه های بابلی از مراسمی به نام عید سخن رفته که برگزاری آن دوازده روز طول می کشیده است که اکنون نیز دوازده روز آغاز سال جشن نوروز است. عید نوروز را چنین گفته اند که چون جمشید برای خود تخت ساخت، در این روز بر آن سوار شد، جن و شیاطین آن را حمل کردند و به یک روز از کوه دماوند به بابل آمد و مردم از این موضوع در شگفت شدند و این روز عید گرفتند. در ادبیات فارسی، شاعران و نویسندگانی چون فردوسی، منوچهری، عنصری، جریر طبری و جشن نوروز را به جمشید نسبت می دهند. بنا به روایت شاهنامه حکیم توس، جشن فرخنده نوروز در آغاز فروردین از یادگارهای جمشید است چون جمشید به پادشاهی رسید و این کار خیلی بزرگ به نظر آمد، آن روز را که روز تازه ای بود، جمشید عید گرفت. نوروز در دین اسلام محترم شمرده شده است و شاید تنها جشن و آیین ملی است که اسلام و مذهب تشیع آن را منسوخ نکرد، بلکه جلا و شکوه هدفداری نیز بدان بخشید و با رنگ و بوی مذهبی و دینی آراست. برخی از آیین های نوروزی که در ایران می توان از آن نام برد، آیین خانه تکانی است که به این نکته اشاره دارد، غبار روبی و سپس نظم و نظافت تمام خانه برای آماده شدن برای سال جدید. و ایرانیان باستان بر آن باور بودند که ارواح مردگان در این روزها به خانه و کاشانه خود باز می گردد اگر خانه را تمیز و بستگان را شاد ببینند خوشحال می شوند و برای بازماندگان خود دعا می فرستند و در غیر این صورت غمگین و افسرده باز می گردند در بعضی از نقاط ایران رسم بود که همه خانه ها را رنگ آمیزی می کردند و اگر میسر نمی شد، دست کم همان اتاقی که هفت سین را در آن می چیدند، رنگ آمیزی می کردند اثاثیه ی کهنه را به دور می ریختند و اثاثیه ی نو را جایگزین آن می کردند و شکستن کوزه را که جایگاه آلودگی ها و اندوه های یک ساله بود واجب می دانستند. یکی دیگر از آیین نوروزی ایرانیان باستان آیین چهارشنبه سوری است که برگرفته از دو کلمه ی چهارشنبه که منظور آخرین چهارشنبه سال، و سوری که همان سوریک فارسی به معنای سرخ می باشد و در کل به معنای چهارشنبه سرخ که مقدمه ای برای آغاز جشن نوروز است. در ایران باستان براساس بعضی از باورها وسایل جشن نوروز از قبیل آینه کوزه و اسفند را به شب چهارشنبه سوری از بازار تهیه می کردند، که آینه را سبل روشنایی و دود کردن اسفند را سمبل از بین بردن بلاها می دانستند و سپس غروب هنگام بوته ها را به تعداد هفت یا سه (نماد سه منش نیک) روی هم می گذاشتند و خورشید که به تمامی پنهان می شد، آن را بر می افروختند تا آتش سر به فلک کشیده جانشین خورشید شود. در بعضی نقاط ایران برای شگون، وسایل دور ریختنی خانه از قبیل پتو، لحاف و لباس های کهنه را می سوزاندند و آتش می توانست در

بیابان ها و رهگذر ها و یا بر صحن و بام خانه ها افروخته شود. وقتی آتش شعله می کشید از رویش می پریدند و ترانه هایی که در همه آنها خواهش برکت، سلامت و پاکیزگی بود، می خواندند. آتش چهار شنبه سوری را خاموش نمی کردند تا خودش خاکستر شود، سپس خاکسترش را که مقدس بود کسی جمع می کرد و بی آنکه پشت سرش را نگاه کند سر نخستین چهار راه می ریخت. آخرین آیین نوروزی ایرانیان باستان را که می توان نام برد آیین سفره هفت سین است، هفت سین که از هفت واژه که با حروف « سین » شروع می شوند از سنت های جالب نوروز است. زرتشتیان، اوستا کتاب مقدس آسمانی خود را در رأس سفره هفت سین قرار می دادند و تخم مرغ های رنگین، گلاب، طلا، ماهی قرمز در آب، آینه و شمع که در سفره هفت سین می گذاشتند سمبل و نماد تولد دیگر باره بهاران و سبزه، سکه و سرکه سمبل و نماد افکار نیک، کردار نیک، خدا پرستی، نیک بختی و جاودانگی بود. سال جدید آغاز می شود، ساعاتی که پاک اند، ساعاتی که یاد آور قیامت است، یاد آور زنده شدنی دوباره، برای ملاقات با این ساعات ملکوتی باید پاک باشیم و آراسته همچون طبیعت، پس باید غبار غم و اندوه، کینه را از دلهایمان دور بریزیم و با دلی پر از مهر و محبت به استقبال سال نو برویم.

نویسنده : خدیجه همتی عضو هیات علمی

جناب آقای دکتر سعد اله نصیری قائم مقام، نماینده هیأت مؤسس مؤسسه آموزش عالی عبدالرحمن صوفی رازی، ارتقاء رتبه جناب عالی به درجه استادی (پرفسوری) را به شما تبریک عرض می نمایم و از خداوند متعال سلامتی و موفقیت های روز افزون را برایتان آرزو مندیم.

حدیث: « العلم کنز عظیم لا یفنی » :

علم گنج بزرگی است که با خرج کردن تمام نمی شود.

نشریه خبری-فرهنگی-اجتماعی
مؤسسه آموزش عالی غیردولتی-غیرانتفاعی
عبدالرحمن صوفی رازی

سردبیر: مرضیه نعمتی * ویراستار: زهرا صمصامی

تلفکس: ۰۲۲۳۲۲۲۳ * پست الکترونیکی news@sufi.ac.ir

آدرس: زنجان- علوم پایه - عارف ۵